

Skriftlig fremsættelse (29. marts 2023)

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste

(Lovforslag nr. L 85)

Formålet med lovforslaget er at skabe det retlige grundlag for at nedsætte en særlig undersøgelseskommission, der vil have til opgave at undersøge forløbet vedrørende tjenestefritagelsen af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste, der fandt sted i august 2020. Kommissionen skal i den forbindelse undersøge, om der i forbindelse med tjenestefritagelsen blev varetaget usaglige hensyn.

Der gør sig efter regeringens opfattelse helt særlige omstændigheder gældende i forbindelse med nedsættelsen af en undersøgelseskommission vedrørende efterretningstjenesternes forhold. Særligt hensynet til at beskytte de klassificerede oplysninger, som vil kunne indgå i undersøgelsen, medfører behov for at etablere en særlig undersøgelsesform, som på en række punkter afviger fra undersøgelseskommissioner nedsat efter lov om undersøgelseskommissioner og granskingskommissioner.

Det er således efter regeringens opfattelse bl.a. nødvendigt, at der ved fastlæggelsen af rammerne for undersøgelseskommissionen og dens opgaver såvel som ved kommissionens gennemførelse og tilrettelæggelse af undersøgelsen foretages en afvejning mellem på den ene side hensynet til ikke at udbrede kendskabet til klassificerede oplysninger mere end strengt nødvendigt og på den anden side hensynet til at skabe klarhed over centrale spørgsmål i det undersøgte forløb, herunder med henblik på at drage læring heraf og skabe grundlag for at vurdere, om der foreligger forhold, der kan give anledning til at søge et ansvar gjort gældende, eller om der ikke er anledning hertil.

Undersøgelseskommissionen vil med lovforslaget tage sit afsæt i den ordning, der gælder efter lov om undersøgelseskommissioner og granskingskommissioner, men vil på en række punkter, hvor den nævnte hensynsafvejning tilsiger det, afvige herfra. På de punkter, hvor der ikke er gjort afvigelse, er det tilsigtet at tilnærme ordningen i lov om undersøgelseskommissioner og granskingskommissioner i videst muligt omfang.

Det foreslås med lovforslaget, at den særlige undersøgelseskommission skal bestå af tre medlemmer, der udpeges af justitsministeren. Formanden og de øvrige medlemmer vil efter forslaget skulle udpeges efter indstilling fra præsidenten for Vestre Landsret og skal være uvildige og uafhængige af de myndigheder og personer, hvis forhold er omfattet af undersøgelsen.

Lovforslaget indeholder desuden regler om undersøgelseskommissionens opgaver, tilrettelæggelsen af undersøgelsen mv., oplysnings- og vidnepligt, de berørte personers retsstilling, tavshedspligt, undersøgelseskommissionens beslutninger og domstolsprøvelse heraf.

Af hensyn til at skabe mulighed for offentlighed om resultaterne af undersøgelseskommissionens undersøgelse, vil beretningen skulle udarbejdes og offentliggøres i en form, som ikke indeholder informationer, der vil kunne skade forholdet til fremmede magter, statens sikkerhed eller tredjemand.

Undersøgelseskommissionen bør tilrettelægge sit arbejde, således at den så vidt muligt kan afgive beretning om resultatet af sin undersøgelse senest et år efter, at kommissionen er nedsat.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.